

پدیده آفتاب سوختگی نوار تیپ

کشاورزان در برخی از کشت‌ها و محصولات برای حفظ رطوبت و گرما جهت رشد بهتر محصول، روی ردیف‌ها پلاستیک می‌کشند. سوختگی نوار آبیاری در زیر پلاستیک، یکی از مشکلات عمده استفاده از این وسیله برای آبیاری است. زمانی که از پلاستیک روی کشت استفاده می‌شود، بعد از انجام آبیاری توسط تیپ به دلیل وجود گرما در زیر پلاستیک یا تابش نور آفتاب، بخشی از آب بخار شده و در زیر پلاستیک جمع می‌شود. به این مورد «پدیده شب‌نم» نیز گفته می‌شود. قطرات آب جمع شده در زیر پلاستیک، در اثر تابش آفتاب با ایجاد فاصله کانونی، درست مانند ذره‌بین عمل می‌کنند. این قطرات اشعه خورشید را در نقاط مختلف بر روی سطح نوار تیپ متمرکز می‌کنند که این موضوع می‌تواند باعث سوختگی شدید نوار آبیاری شود. ضخامت نوار آبیاری تأثیر چندانی در این نوع آفتاب سوختگی زیر پلاستیک ندارد. زیرا قدرت تمرکز اشعه توسط قطره‌های آب بسیار بالا می‌باشد. اثر ذره‌بینی قطرات آب باعث ایجاد سوراخ‌های ریزی در سطح نوار تیپ می‌شود. یکی از نشانه‌های مشخص آفتاب سوختگی نوار آبیاری، همسو بودن جهت تمامی سوراخ‌های ایجاد شده می‌باشد. جهت این سوراخ‌ها از شرق به غرب (مسیر حرکت خورشید از زمان طلوع) می‌باشد.

اگر این سوراخ‌ها در کنار هم ایجاد شوند، به هم متصل شده و به صورت شکاف یا بریدگی در طول تیپ ظاهر می‌شوند. به همین خاطر گاهی ممکن است با خسارت ناشی از جوندگان یا پنجه انداختن اشتباه گرفته شود.

روش‌های جلوگیری از آفتاب سوختگی نوار آبیاری تیپ

به طور کلی گارانتی کردن نوار تیپ در شرایط استفاده از آن در زیر پلاستیک و در فضای باز توسط تولید کنندگان مقدور نمی باشد اما می توان با انجام چند راهکار ساده از بروز آفتاب سوختگی در نوار جلوگیری کرد:

۱. استفاده از پلاستیک مالچ یا گل اندود شده (جلوگیری از عبور اشعه خورشید)
۲. جلوگیری از ایجاد فاصله کانونی روی پلاستیک (افزایش فاصله بین پلاستیک و نوار- حداقل ۲۴ سانتیمتر با استفاده از مفتول یا چوب)
۳. قرار دادن نوار آبیاری در عمق ۲ تا ۴ سانتیمتری زیر خاک (دقت کنید جهت جلوگیری از مکش معکوس سیستم آبیاری شما حتماً باید مجهز به شیر هوای مناسب باشد)

